

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se **vneprej**.

Za Inerate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Shod slovanskega učiteljstva v Pragi.

Iz Prage 13. avgusta 1908.

(Dalje.)

Za prof. Drtino je spregovoril dr. Bartošek v imenu „Svobodne Misli“ ter dejal, da sedanje prizadevanje vstvariti moderno slovansko zavest pomeni toliko, kolikor postaviti naše narodno in torej tudi mednarodno življenje na temelj resničnosti, razgnati razne fantazme, predsodke in babje vere ter uže zato zasluži simpatij „Svobodne Misli“. Na to so pozdravili zborovalce zastopnik učit. društva Komenský, društva „Dedščina komenskega“, zastopniki raznih čeških političnih strank med njimi posl. Johanis v imenu češko slov. soc. demokracije. V imenu „Zveze ljudskega učiteljstva v Galiciji“ je dejal učit. Nowak, da „smo prišli v Prago na vabilo češkega učiteljstva, katero nas je pozvalo na skupno delo na polju slovanske kulture.“ Govornika je navdušil prijateljski sprejem ter je prepričan, da bo misel slovanske vzajemnosti tudi uresničena. V imenu pedagoškega društva v Lvovu je izjavil g. Bartocholski, da ne potrebujemo kasaren, da se bomo mogli upirati Nemcem, ampak izobrazbenja! V tem prepričanju treba vzgojiti bodoče generacije in to je naloga slovanskega učiteljstva.

V imenu Slovencev je govoril učit. Jelenc, ter je dejal, da bode za slovansko dobro, ko bodo narodi tako napredni kakor Čehi. Pozdravlja skupno delovanje slovanskega učiteljstva ter pričakuje, da nam to pribori potrebne šole na Dunaju, na Koroškem in v Trstu. V imenu Rusinov je govoril Ivan Wertyparoch, v imenu Hrvatov pa pisatelj znane izborne knjige: „Uzorni učitelj“, Davorin Trstenjak, ki je radi svobodomiselnosti suspendiran; zbor ga je zato tudi posebno presrečno pozdravil. Za njim je dobil besedo zagrebški delegat g. Klobučar. „Učiteljstvo“, je dejal, „ima veliko nalogo na polju prosvete kakor tudi na polju gmotnega blagostanja narodov. Treba priboriti svobodo in to si priborimo, kakor hitro zgradi slovansko učiteljstvo trdno zgradbo duševne slovanske kulture.“ Na to so govorili še delegatje Srbov: Radić, Bolgarov: Benzenčev in cela vrsta čeških delegatov. Zadnji je govoril predsednik Skála, ki se je v svojem govoru spomnil onih, katerim je policijski režim držav, v katerih žive, zabranil udeležbo, kakor Poljakom iz Poznanjskega, Lužičkim Srbom, Slovakom in Črnogorcem. Na konec je dejal: „Naš shod se bode posvetoval o sredstvih in metodah, po katerih se bodemo ravnali v bodočnosti. Doslej nismo še imeli in nimamo narodne pedagogike. To bode prvi poskus vstvariti narodno pedago-

giko ne samo za šolo, ampak tudi za češko (in slovansko) življenje.“ Na to je bilo skupno zborovanje zaključeno in udeleženci so šli k banketu.

Popoldne se je delalo v treh sekcijah. V prvi sekciji je vodil razpravo predsednik moravske organizacije g. Jos. Havlik. Naloga te sekcije je bila določiti pomen narodnosti v odgoji. Referenti so si razdelili to veliko stvarino na več temat in sicer: 1.) O bioloških; 2.) o psiholoških; 3.) o socioloških motivih v narodni odgoji; 4.) o vzajemnosti dela in narodnem boju; 5.) o narodni vzgoji. O zadnjem predmetu je predaval tudi za mejami svoje domovine dobro znani ravnatelj Úlehla. Njegov referat je bil posebno lep in zanimiv in tudi za nas Slovence uvaževanja vreden. Morda Vam ga pošljem o priliki v celoti.

V drugi sekciji se je razpravljalo o narodni vzgoji v šolstvu. Debate o tem predmetu so se udeleževali posebno živahno delegati drugih slovanskih narodov, ne samo Čehi.

V tretji sekciji je referirala gđ. Gebauerjeva: O odgoji v rodbini za družbo in družbe za samoodgojo; Kazimir Talpy je poročal: o znanstvenem in umetniškem vzgajanju in Ot. Skypala o zanimanju javnosti za narodno-odgojna vprašanja.

Predmeti razprav so bili srečno izbrani, zanimanje živahno, delo je šlo gladko izpod rok in z uspehom smemo biti popolnoma zadovoljni, ker nam je ob enem porok, da bode znanstveno in strokovno delo prihodnjega zborovanja gotovo v vsakem obziru letošnje prekosilo.

Razprave v sekcijah so trajale dva dni. Na to se je učiteljstvo sešlo zopet v plenarno sejo, katere se je udeležilo nad 1000 učiteljev in učiteljic. Sejo je vodil predsednik „Zveze čeških društev“ g. J. Černý. V svojem uvodnem govoru se je Černý spomnil osemdesetletnice Tolstojja, kateri je največ pripomogel k razvoju svobodne pedagogike med slovanskimi narodi, zborovalci so vstali, zaklicali: Živio Tolstoj ter mu poslali pozdravni telegram.

Na to so poročali predsedniki vseh treh sekcij. Ravnatelj Havlik je poročal za I. sekcijo o narodnosti in njenem pomenu v odgoji. V svojem govoru je dokazal, da je sedanji učni načrt popolnoma nenaroden, ker se v ničem ne ozira ne na preteklost češkega naroda ne na njegov posebni narodni značaj. (Kaj bi morali reči še le mi o naših utrakvističnih šolah, v katerih se o slovenstvu niti ne govorijo!) Nadalje je govoril o nezdravih in škodljivih navadah našega življenja, o posedanju v gostilnah, o alkoholizmu in zapravljanju.

Narodna odgoja nam mora vstvariti narodno higijeno. Sekcija se je izrekla za to, da se mora osnovati veliko zdravstveno društvo, v katerem

bi se združila vsa humanitarna in higijenična delavnost. Na Nemškem imajo danes že 27 podobnih društev, Čehi niti jednega. (Pri nas na Slovenskem se pa o tem še nikomu niti niti.)

Govoril je še nadalje o vzgajanju značaja, k čemur je neobhodno potrebno, da pozna učitelj narodni značaj. Opisoval je važnost odgoje v rodbini, pri čemer se nam kaže zopet odgoja mater kot velik problem narodne odgoje. Govornik poudarja potrebo poštenosti in zaresnosti v političnem življenju. Da naše javno življenje ozdravi, treba smotrenega in organiziranega dela.

Poročevalec druge sekcije pravi, da bi bilo treba osnovati poseben narodni odgojni svet, v katerem bi sedeli ljudje, ki šolstvo poznajo. Koncem svojega govora stavi v soglasju z vsemi udeleženci zahtevo po višjem izobraženju učiteljstva.

Poročevalec tretje sekcije povdaja, da bilo v interesu izvenšolske narodne izobrazbe neobhodno potrebno, da bi bilo naše razumništvu bolj izobrazeno in da bi stalo naše rodbinsko življenje na višji stopinji.

Predsednik Černý predlaga naj ostane delavni zbor prvega shoda še nadalje v aktivnosti ter naj se spopolni na ta način, da pozove na sodelovanje še druge iz krogov učiteljstva in ostalega razumnišiva. Sprejeto. Sprejet je bil tudi predlog, da se preložijo resolucije shoda na esperanto, da bodo tako dostopne vsem šolskim svetom in pedagoškim institucijam tudi v inozemstvu. Na to je bil shod zaključen.

O ustanovnem zboru „Zveze slovanskega učiteljstva v Avstriji“ prihodnjič.

Politični pregled.

Domače dežele.

Slovenski katoliki pravovernega „ljublanskega“ izpovedanja žive v manj, da vidijo in vohajo povsod veleizdajalce, anarhiste, framasone i. t. d. in na glas kličejo policijo na pomoč proti vsem, ki niso njih pristaši. Zadnji „Slovenec“ je prinesel uvodnik proti slovenskim svobodomislecem, ki bodo zborovali prihodnji mesec v Ljubljani. V tem članku ovaja pobožni šmok na levo in na desno, navzgor in navzdol in si prizadeva vplivati na redke možgane svojih naročnikov z vsemi strašili, s katerimi je pokojni Leo Taxil slavne spomina zabaval in vzgajal misli in srca pobožnih katoliških ovčic. To je stvar ukusa in pameti — prvega se nadostaje „Slovenec“, drugega pa njegovim naročnikom, zato bi o tem molčali, da ni napisal na konec te-le, za klerikalstvo preznačilne denunciacije in laži: „Ravnokar je vlada razgnala organizacijo čeških anarhistov, ki so

najgorečnejši pristaši „Svobodne misli“ in so tudi na zadnjem shodu v Pragi igrali važno vlogo. Takih elementov nam hoče vzgojiti tudi slovenska sekcija „Svobodne misli“. Pozor na to družbo!“ Z drugimi besedami, policija glej in pazi, oni ki pridejo na shod slovenskih svobodomislecev, so nevarni anarhisti, deni je vse pod ključke in če mogoče tudi na vislice. Oni češki „anarhisti“, s katerimi plaši „Slovenec“ ljubljanske policiste in tercijske so pa člani „Češke federacije vseh strok“, katera je imela namen priboriti češkim manjšinam v industrijalnih krajih na Sev. Češkem češke šole. Razpuščena federacija je štela 4000 članov, ponajveč rudarjev, med katerimi so bili nekateri pristaši individualistiške socialne struje; o anarhizmu dejanja ni in ne more biti govora. Ta federacija se je pripravljala na to, da bi v vseh ponemčenih krajih začela začetkom šolskega leta šolsko stavko in da bi z jednotnim postopanjem vseh čeških manjšin v šolskem vprašanju priborila enkrat češkim otrokom češke šole. To je ves njih greh, to je oni anarhizem, s katerim plaši „Slovenec“ svoje ovčice in hvali vlado, ki je to nevarno društvo razpustila in nekoliko ljudi pozaprila. Kdor hvali ta čin vlade, nima smisla niti za pravico niti za svojo narodnost — in tega „Slovenčevci“ gotovo nimajo. Zato navajamo ta nov dokaz onim, ki tega še ne verjamejo. V istem članku vzbuja ta dični katoličan mržnjo proti židovskim velekapitalistom, ker ima baje „sam Rotschild neprecenljivo več bogastva“ kakor katoliška cerkev. Na koncu svojega članka prinaša v ganljivi slogi z židovskimi listi: „Neue Fr. Presse“, „Zeit“, „Bohemia“ i. t. d. denunciacijo o anarhistih v razpuščeni češki federaciji! Ista židovska glasila prinašajo tudi telegrame iz Ljubljane, da „Slovenec“ poroča, da so si Srbi prizadevali vplesti tudi Slovence v njih veleizdajalske zarote, da pa do sedaj še ni dognano, je li kak Slovenec tudi res v tem udeležen. Ta začetek mnogo obeta. — V zvezi z zavidanimi bogatimi židi, ki so vrhu vsega, kakor „Slovenec“ sam v istem članku pravi, skoro vsi framasoni, bo „Slovenec“ s kakega Nastića pomočjo kmalu izvohal veleizdajalce, anarhiste in zarotnike med slovenskimi svobodomislecem in sploh med neklerikalci. Tak le „Slovenčev“ katoličan je pač vsega zmožen.

*

Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand pojde v kratkem na Angleško, da v cesarjevem imenu vrne kralju Edvardu poset v Išlo.

Med rumunskimi kmeti v Bukovini se je začelo vsled ščunvanja kršč. soc. poslancev Onciula in Lupula nevarno gibanje proti veleposestnikom. V občini Krasna so se kmetje vzdignili nad veleposestnika Stürzeja, osvojili so si 1000 mer njegovega gozda ter ga proglasili

za svojo last. Okr. glavar iz Staro-žynca je z raznimi obljubami ljudstvo malo pomiril in dal pomnožiti orožništvo v okraju.

Rusinski list „Dilo“ pravi v nekem članku o rusinsko-poljski spravi, da ne verjame, da bi se mogla ta dva naroda kedaj pomiriti in pobotati, ker Rusini ne bodo nikdar Poljakom priznali njih državno-pravnega stališča. Poljaki pa ne bodo tega nikdar opustili.

En del ogrske stranke Neodvisnosti se kani jeseni odtrgati od sedanjega vodstva stranke ter namerava vzbuditi v prebivalstvu gibanje proti volilni reformi s pluralno polovico glasovanja ter proti zvišanju rekrutov. Svojo akcijo bodo začeli ti odcepljenci s proglasom na narod.

Ogrska vlada bode storila vse, kar boče v njeni moči, da obteži izvoz avstrijskih industrijskih izdelkov na Balkan. V ta namen bode povišala upravo ogrskih državnih železnic svoje tarife za 35% do 40% za ves direktni avstrijski izvoz na Srbsko ali na Turško in je tudi že odpovedala svoje pogodbe z avstrijskimi državnimi železnicami za 31. decembra 1908. V pripomnjah k čl. X. nagodbenih zakonov se pravi izrecno, da se niti na avstrijski niti na ogrski strani ne bode poskušala zlorabiti določena tarifna prostost v ta namen, da bi se z zvišanjem tarif onemogočilo tranzitni promet. In glejte, še ni preteklo leto, ko bode Ogrska to storila. Ti Madžari so kavalirji — in naši Zvezarji, ki so glasovali za nagodbo, so njih vredni zavezniki.

Vnanje države.

— **Nemčija.** Spor v nemški soc. dem. stranki, o katerem smo nedavno poročali, se postruje. Prostosti glasovati po svojem prepričanju za ali proti proračunu, so se poslužili socijalni demokratje v badenskem dež. zboru, kjer so 12. t. m. glasovali za proračun in koj dan kasneje so tudi v deželnem zboru bavarskem glasovali soc. dem. vprvič za proračun. Ta korak so utemeljili s tem, da so v proračunu važne postavke, s katerimi se povišujejo plače delavcev v državnih zavodih, plače učiteljev in uradnikov. — „Vorwärts“ grozi upornikom, da bodo dobili na shodu stranke zaslužen lekcijo. Spor je pa važen zato, ker je opozicija vprvič na Nemškem prešla od teorije na politično prakso.

Dopisi.

Požarna bramba v Šmarju pri Jelšah bo vedno morala šteti dan 9. t. m. med svoje najlepše dni. Obsežnim pripravam je sledil popolen, vse zadovoljujoč vspeh. Kakor je društvo in vso tržanstvo požrtvovalno svoje moči vdinjalo pripravam, tako je tudi složno in veselo praznovalo do jutra drugega dne.

Gasilni dom je proslavljen v proslavo 60 letnega vladanja našega cesarja; na njegovem pročelju je vzdignjena lepa mramornata plošča z napisom: „V proslavo in trajen spomin šestdesetletnice vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Gradila si je ta le gasilski dom požarna bramba Šmarje pri Jelšah, 1848—1908.“ Ta dan se je praznovala tudi 25 letnica, kar se je naš cesar v Šmarju mudil. Njegov, na ta prigodek ob njega 40-letnici vladanja odkriti, pred posojilnico stoječi kip je bil dostojno in zelo okusno okrašen in raz vse hiše tržanov so plapolale zastave. To, slavolok, mlaji, okrašeni gasilni dom in ovenčana gasila je bila očem prijetna paša a neprestani strel s topičev oznanjal je v daljino to slavije. Neko nepopisno

praznično čutenje in neprikrito navdušenje je vladalo ta dan. Polnoštevilna trška požarna bramba iz Št. Jurja, številna deputacija gasilcev od Sv. Lovrenca na Dravskem polju in nad 30 vatrogascev iz zagorske metropole Krapine s krasnim in dragocenim svojim barjakom pod poveljem gradonačelnika g. V. Sluge, odzvale so se osebno vabilu slaviteljice, a mnogo brzozavov in pisem od bratskih društev, kakor tudi od zaveze slovenskih prostovoljnih požarnih bramb in Zveze narodnih društev izrekalo je njej svoje čestitke in svoja voščila.

Po službi božji je blagoslovil vspricho vseh gasilcev, mnogoštevilne množice tržanov in okoličanov gasilni dom, gasila in spominsko ploščo gosp. profesor Vreže, ter zatem prav lepo pred njo govoril o cesarskem jubileju. Za njim je župan g. Ferlinc za trški obč. zastop tuja društva pozdravil, domači požarni brambi pa častital na novem domu in v kratkem podal razvoj gasilstva v Šmarju ter končal, naj se vedno, če je že to res drugod nemogoče, vsaj ob tem gasilnem domu razprši vsa osebnost in strankarstvo, sloga vladaj v njem!

Dičen načelnik šmarskih gasilcev gospod Mihael Skale izrekel je zahvalo vsem navzočim in odsotnim dobrotnikom društva, njegovim gostom, gosp. profesorju Vrežetu ter asistirajočima gg. duhovnikoma. Za tem je bil obhod vseh gasilcev po trgu. Pri tem so jih dražestne gospodične obsipavale s cvetjem. Po obedu vrstili so se slovenski in hrvatski nagovori; društveni tamburaši in godba so koncertirali; srečolov, tombola, kegljanje na dobitke nudilo je zabave. Po presrčnem, le preranem slovesu tujih gasilcev, prišel je na kolesih moški zbor s Št. Pavla pri Preboldu in je zapel mnogo lepih pesmi. Bodi za to zahvaljen zbor in njega kapelnik gospod učitelj Šmid! Mladina pa se je sukala.

Po polnoči pa zatrobi naenkrat v trgu nočni čuvaj na svoj rog, naznanjajoč požar. Po bliskovo se vso veselje spremeni v strah in beg. Kje gori? V trški bližini je bil v plamenu lesen, s slamo kriti hlev trgovca Wagnerja. V njem je bilo 7 goved. In da si je nad storočna pomoč bila hitro na mestu, prišla je prepozno. — Še se je posrečilo prvim prišlecem hlevne vrata odpreti, a živina v njem je bila že mrtva, kakor se je tudi že poslopje podiralo.

Kako je požar nastal, se ne ve, g. Wagnerju so v teku 20 let že 4 poslopja pogorela, a krivca se ne zve.

Slavnost znači, da ima vrla naša požarna bramba srca vseh za seboj, in tako naj bo vedno!

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Štajerske novice.

— **Vabilo na kmetski shod polit. društva „Pozor“** dne 23. avg. 1908, ob 11. uri dop. v Narodnem domu v Ptuj.

Razpravljalo se bo o zahtevah po pomoči vsled suše oškodovanim ter o drugih važnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Shoda se udeleži več poslancev. Kmetje, vsi na shod!

— **Občinske urade opozarjamo da se dobivajo nove tiskovine za volitve tudi v Zvezni trgovini v Celju** v zelo okusni izpeljavi.

— **Iz Mozirja.** Kakor se nam poroča, je vest o zaroki gdč. Tratnik z gosp. Antonom Filač-em neresnična.

— **Iz poštne službe.** Poštni oficijant Ljudevit Florenini v Mariboru je imenovan poštarjem 2. razr. 2. stopnje v Spodnjem Dravogradu, poštna oficijantinja Marija Vadnal v Brežicah je pa dobila mesto poštne ekspedientinje na novi pošti, ki se odpre na Dobovi.

— **Davek na mačke.** Nek penzionist, ki se bavi v svojih prostih urah z reševanjem težkih finančnih problemov predlaga, naj graška občina, kateri gre vedno trda za denar, upelje davek na mačke. To utemeljuje s tem, da se število mačk v Gradcu silno množi, odkar je davek na pse tako visok, nadalje, da mačke lovijo in zatirajo tiče in da s svojimi koncerti motijo nočni mir, torej davek na nje, s tem meni dotičnik, bo pomagano občini, tičkom in spanja potrebnim gračanom.

— **Iz Mozirja.** V narodni trgovini g. Rudolf Pevca-a stoji nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda. Vidi se, da gospod Pevca vsako priliko porabi v prid naše šolske družbe, kajti v kratkem času se je nabralo v nabiralniku K 23.—. Lep vzgled drugim trgovcem. Marsikje pride človek v trgovino narodnega moža, a nabiralnika ne najde. Potrebno bi bilo, da posnemajo g. Pevca vsi zavedno narodni trgovci ter si nabavijo nabiralnike naše šolske družbe. Vsaj po večjih krajih, kamor prihajajo tujci, bi bilo to zelo umestno. — Na večer godovanja g. Pevca se je nabralo za našo družbo K 12'60.—. Nadalje so poslale g. Josipina Blaž K 6'—, katere se niso hotele sprejeti za orgljanje pri Ciril-Metodovi maši — zato so se podarile družbi. — Primorski kegljalci od dobička K 1'52.—. Vsaka prilika se naj uporabi! — Slovenci, darujete! **R.**

— **Iz Savinske doline.** Nedavno sem se mudil v Št. Petru v Sav. dolini. Šel sem v neko trgovino (ime za danes zamolčim), po svalčice in užigalice. Zahteval sem Ciril-Metodove užigalice. Da mi one za „Obmejne Slovence“. „Zakaj pa nimate Ciril Metodovih“, vprašam? „So nam pošle“, mi odvrne. Pustil sem svalčice in „Obmejne užigalice“ ter odšel s pripombo, da kupim drugič, ko bodo užigalice družbe sv. Cirila in Metoda v zalogi. Ko sem se pa pozneje pritožil v vaški gostilni sem izvedel, da ima mož klerikalcem in nemškutarjem na ljubo — krščansko socijalne in nemške užigalice — pravih slovenskih Ciril-Metodovih pa sploh nima. In to je škandal, ki se mora v javnosti ožigosati, kajti znači zopet jasno, da klerikalcem ni narodna stvar nič mar, ter jim je popolnoma vseeno, če kak trgovec ali obrtnik razpečava vsenemško blago, samo da ima v zalogi njih užigalice, ki naj vržejo letno par tisočakov v klerikalne strankarske namene. Zavednim Šent-peterčanom pa priporočamo, naj pouče tega moža, da ni dobro, ako je trgovec tak. Če se pa mož ne poboljša, pridem z imenom na dan, da bodo vsi vedeli s kom imajo posla. **Popotnik.**

— **C. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj** pozivlja županstva svojega okraja naj prosijo, ker je več županov na novo voljenih, za pooblaščenca, ki bo imel nalogo sestaviti imenike za nabor l. 1909 in vrediti črnovojniške izkaze. To sicer ni sramotno za novoizvoljene župane, ker nikdo ni prišel učen na svet, vsemu se mora človek še le priučiti, tako tudi župan, kteremu nalagajo oblastva toliko dela na rame, da ga komaj zmaga. Od njega se tirja, da vsa ta dela po predpisih opravi, in ako ne, žuga se mu z globo itd. Gospoda! Bodite vendar razsodni in ne tirjajte od županov tega, kar se učili niso. Sami (med vrstami ukaza) priznavate, da novi župani niso večji tega dela, mi pa vas vprašamo zakaj odklanjate ustanovitve „Županskih zvez“

kterih namen je „medsebojno podučevanje in navajanje k pravilnemu uradovanju“. Zveza županov bi ta posel brezplačno opravila, glavarstvo pa hoče na stroške občine poslati pooblaščenca sestavljati imenike. Zakaj se delajo nepotrebno stroški že tako zadolženim občinam? Bodo ti pooblaščenca istega kalibra kakor pred leti tužnega spomina Underrainovi? Bode še tudi tem ukazalo, da morajo te imenike v nemščini sestavljati? Bodo tudi ti, (kakor nekteri takrat) župane v gostilne zaradi sestave imenikov klicali?

Upamo, da novi g. glavar enakega postopanja trpel ne bode, da bo nam postavno zajamčeno pravico — slovenskega uradovanja — v polni meri upošteval.

— **Sv. Duh na Ostrem vrhu.** Tukajšnja poštna nabiralnica je dobila dvojezični pečat. Trebalo je mnogo truda, a šlo je le. Ako je to mogoče v lipniškem glavarstvu, zakaj pa ne bi bilo v drugih popolnoma slovenskih krajih? Delo za vodovod lepo napreduje. Sred septembra bode otvoritev. Narodnjake že sedaj opozarjamo na to slavnost.

— **Kaj pa to?** Danes smo videli brambovce podirati barake, ki so bile na Glaziju pripravljene za slavnost nemških obrtnikov v Celju? Kako so prišli brambovci do tega dela? Kedo je dal povelje, da se upotrebi vojaštvo za delo, v nemško nacionalne svrhe? Na to pričakujemo pojasnila. —

— **Občutljivost nemškega žepa.** Pri Sv. Lenartu prodajala je že dolgočasa gospodična Julika Spitzki — bivša natakara pri Sarnicu — sama koleke. Da se na stare dni ne zagleda več — kot nekda — v Slovenca — to je kot popolnoma prepuščeno njenemu „dobremu“ okusu. Če bi bila to njena jedina slaba napaka, mislimo da bi ji to gotovo odpustilo krvaveče srce slovenskega mladeniča. Drugo pa je, da je imela in še ima ta frajlica slabo navado prihajalce v njeno štacunico izzivati na vse mogoče načine. Vse kar nudita združeni „Südmark“ in „Schulverein“ pozdravlja prišleca na prvi pogled. In če kupec odločno ne zavrne to dobro blago, gotovo odnese nekaj seboj — a ne zastoj. Ta drznost prisilila je tukajšnje Slovence preskrbeti si druge zalogo kolekov in ker to ni šlo v trgu, dobili so jo v sosedni občini pri g. Juriju Lešnik. In zdaj je ogenj v slami! Vse kar leze ino gre od zadnjega financarja do vodje davkarije gleda nevošljivo in jezno na gospoda Lešnika, ki je rešil ubogo nemško frajlico hudega bremena, jemati toli zaničevane slovenske groše. Ovadbe, preiskave, konečno jeze pe-neči članki v „Marburgerci“ so na dnevnem redu. In zakaj? Ker frajlica ne moreš prodati skoraj ni enega svojih kolekov? No potolaži se frajlica. Naglej se teh svojih nemških „cigarenšpicov“, papirjev, šibic itd. in gotovo ti bode odleglo. Ja, ja — pri denarju se začena nemška občutljivost.

— **Iz Št. Lenarta v Slov. gor.** V eni zadnjih števil „Domovine“ je bilo čitati, da je sprejela znana knjiga z naslovi priporočljivih nemških krčem tudi krčmo gospe M. Aubl pri Sv. Lenartu. „Domovina“ je izvajala iz tega dejstva svoje konsekvence ter zahtevala od tukajšnjih narodnjakov strog bojkot te krčme. Resnici in stvari na ljubo pa naj bodi povedano sledeče: Pri Sv. Lenartu je izvzemši ene slovenske krčme še šest krčem v takozvani nemški posesti. Vsi posestniki teh krčem izvzemši jednega so zagrizeni nemškutarji. In ravno tisti jeden je gospa Marija Aubl, ki sicer ne zatajuje svojega osebnega prepričanja, ki pa Slovincem nikjer ne škoduje in nikjer napram njim sovražno

ne nastopa. Posledica tega je, da je ta krčma od slovenske strani dobro obiskana med tem pa se nje peščica tukajšnih nemškutarjev izogiblje.

Naravnost zlobna nevošljivost ter škodoželjnost gospej Aubl napotila je poročevalca gori navedeni knjigi, da je v njej izpustil tri najbolj zagrizene krčme kot priporočljive „Nemcem“, ter da je mesto njih navedel krčmo gospe Aubl, kjer ni skoraj nikdar Nemca. Nemcu je prozoren. Nemci v to neljubo krčmo itak ne zahajajo, navedena notica pa naj še odvrta Slovence. Prava poštna nemškutarska taktika.

Ko je gospa Aubel izvedela o tej „časti“, katera jo je doletela, zahtevala je od župana Sedmineka pojasnila. Ta se je seve prav junaško izgovarjal, da ničesar ne ve, da ni pri tem v nobeni stiki itd. Ko na tak način g. Aubel ni mogla ničesar izvedeti, zavrnila je kratkoma županu, da naj reče tistemu, ki je o njej tako „ugodno“ poročal, da je en „trotl“. Vtakniviši to lepo ime, odstranil se je gospod župan Sedminek.

— Od Sv. Antona v Slov. gor. Pri vseh sodnijah, n. pr. v Mariboru, Cmureku, Radgoni, Ljutomeru, Ormožu, Ptuj, imajo za bolj oddaljene občine vsak mesec po enkrat sodne dneve. To bi jako dobro bilo tudi v št. lenarčkem okraju, kjer bi bil sodni dan pri Sv. Antonu v Slov. gor. za bližnje občine Cegetinci, Smolnici, Župetnici, Andrenci, Sv. Anton, Čagona, Brengova, Osek jako umesten in potreben. Marsikateri bi si prihranil dolg pot in stroške, če bi mogel svoj posel opraviti pri Sv. Antonu. Oglasite se župani in drugi občani na pristojnem mestu. Stroškov nimate s tem nikakih.

— Svarilo pred izseljevanjem v Čile v Južni Ameriki. Namestništvo v Gradcu je razposlalo na vse politične urade v deželi naredbo, s katero poziva oblastva, naj prebivalstvo svaré pred izseljevanjem v Čile. V tej državi je sedaj velika denarna in gospodarska kriza. Podjetniki kar trumoma odpuščaajo delavce, mezde padajo in draginja raste. Kolonizacija je v rokah podjetnikov, kateri skrbe samo za svoj žep in ne izpolnujejo obljub, danih izseljencem, tako da ti nesrečneži ponavadi zabredejo v največjo bedo, ako so se jim dali izvabiti. Nek italijanski špekulant je sklenil s čilensko vlado, da ji pripelje iz Italije 30.000 kolonistov ter boče že v kratkem dospela prva ekspedicija teh revežev v Čile. Po vsem tem je jasno, da je za delavce in kmete jednako nevarno in pogubno se seliti sedaj v Čile.

— Iz Ptujja poročajo, da je ogrski brzovlak nekje na Ogrskem skočil s tira in je vsled tega dospel na Pragersko eno uro kasneje, vsled česar je tudi nasprotni brzovlak imel tri četrt ure zamude.

— Tovarišem abiturijentom dajejo informacije o visokoškolskem študiju v Gradcu sledeči tovariši: za pravo: N. I. Vrabl, Središče (Štaj.); Milan Korun, Ljubljana, Krakovski nasip 6. — Za filozofijo: Josip Glonar, Sv. Barbara pri Mariboru (Štaj.) — Za medicino: Jakob Schober, Krško (Dolenjsko). — Za tehniko: Vekoslav Hrovat, Veliki Podluben, p. Novo mesto (Kranjsko).

— Slovenskih profesorjev je bilo, kakor poroča „Omladina“ lansko leto: nadzornikov 5, ravnateljev 13, profesorjev (v VII. razr. 26, v VIII. razr.

16 in v IX. razr. 61), skupaj 103, suplentov 52, poskušnih kandidatov 6, skupaj 179. K temu še pride 22 profesorjev za verouk in 5 učnih moči na škofovih zavodih v Št. Vidu.

Loterijske številke.

Trst. 12. avgusta 1908: 65, 75, 86, 19, 23.
Linc. „ „ „ 28, 60, 90, 65, 38.

Močan in priden

učenec

se sprejme takoj v uk za pekovo obrt pri Josip Rajšterju v Šoštanju. 421 2-1

Mlad mož, bivši četrtošolec, išče pri kaki večji trgovini mešanega blaga mesto

praktikanta.

Zmožen je obeh deželnih jezikov, trgovske korespodence, nekaj knjigovodstva in strojne pisave.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo „Domovine“. 451 1

Trgovskega pomočnika

mešane stroke, sprejme Ivan Meke, trgovec, Hrastnik.

450 2-1

Sprejemem takoj

pomočnika

kateri je popolnoma zmožen železninarske stroke. 442 3-2

J. Krašovic, Žalec

Proda se

iz proste roke v Letušu, Savinska dolina, posestvo, obstoječo iz novozidane hiše ob cesti, z lepim sadnim vrtom, s pripadajočim gospodarskim poslopjem, 9 njiv, 3 travnikov in 2 lepo zrasteni gozdov. V kuhinjo je napeljan vodovod, zraven ceste je tudi dober kamnolom. Oddaljeno je četrt ure od kolodvora Rečica na Paki. Cena po dogovoru. Resni kupci naj se oglasijo pri posestniku Franc Goltniku istotam. 445 3-2

Učenec

čvrst, poštenih starišev, z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. — Naslov pove upravništvo „Domovine“. 439 3-3

Dijake 2 dijaka

iz boljše hiše, ki obiskujejo spodnjo gimnazijo ali mešč. šolo, sprejme na stanovanje in hrano bivša učiteljica, sedaj hišna posestnica v Celju. Staro, dobro znano stanovanje, izvrstna hrana, zdravo stanovanje, velik vrt, ljubeznjivo ravnanje z dijaki. Vprašati je treba v Gosposki ul. 30, Celje. 435 3-3

iz boljše hiše se sprejmeta na hrano in stanovanje. — Pojasnila daje M. Fröhlich, trgovina s kapami, Graška cesta štov. 5. 447 2-1

Kontoristinja

absolvirana gojenka trgovske šole, zmožna knjigovodstva, tesnopisja, pisanja na strojišče primerne službe. — Ponudbe na upravništvo tega lista. 448 2-1

Slovenska pevska in druga društva dne 30. avgusta t. l. v Konjice na veliko ljudsko slavnost.

Malo posestvo

išče se v celjski okolici ob vodi in pri gozdu, nepredaleč od železnice, hišica s 4—5 prostori ter drugimi prostori za kmetijo in 2—4 glave živine. Ponudbe: Franjo Počkaj, Trst, Hotel Balkan. 402 6-5

Ivan Naraks

v Gornji Ložnici pri Žalcu

izdeluje

soda - vodo in pokalice

najizbornejše kakovosti.

Razpošilja na vse strani točno, cene nizke, postrežba solidna.

V zalogi imam vedno oglikovo kislino (Kohlensäure).

P. n. gostilničarjem se priporoča za obilna naročila.

Javna zahvala.

Podpisana Anton Firšt in Josip Jeraj, posestnika iz Gor. Pobreža sva bila zavarovana proti požaru pri zavarovalnici „Franco-Hongroise“.

Dne 5. malega srpana je strela udarila v kozolec, vsled česar sta dva kozolca pogorela, in že malo dni potem je imenovana zavarovalnica škodo pregledala in precenila in čeprav sva bila zamudila zavarovalnino plačati, nama je družba brez vsakega odbitka po glavnem zastopniku g. Ivanu Brezovniku iz Mozirja točno odškodnino izplačala.

Zato kulantno postopanje izrekava zavarovalnici in glav. zastupnik g. Ivanu Brezovniku najsrčnejšo zahvalo, ter družbo najtoplejše vsakemu priporočeva.

V Gor. Pobrežu, dne 9. avgusta 1908.

Anton Firšt

Josip Jeraj

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130-86

Nova vinska postava

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

v obliki plakata dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Moderno sukнено, volno svileno in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno znižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ✻ Celje ✻ Narodni dom

189-55

Novi lovski zakon

je ravno izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1'20, po pošti K 1'30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Zvezna tiskarna v Celju.

Priporoča se sl. zavodom in uradom, sl. učiteljstvu, gg. trgovcem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejšje oblike. Motorni, oziroma električni obrat. Najmodernejšje črke. Najnovejši stroji. Hitra in okusna izvršitev tudi največjih del. — V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje uradne tiskovine, zavitke, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, jedilne liste, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, vizitke, poročna naznanila, vabila, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, vožne listke, mrtvaške listke, hranilne in zadružne knjižice, računске sklepe, šolske tiskovine in druge v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

ZVEZNA TRGOVINA, CELJE, Rotovška ul. 2.

Seznamek založnih knjig.

Zbirka domačih zdravil s poljudnim opisom človeškega telesa. (IV. pomnoženi natis)	K 1'—	Niš dom. IV. zvezek. Vsebina: „Ciganka“, izvorna povest ter razne humoreske, broširan	K —50
Nova pesmarica. Zbirka najbolj znanih slovenskih in slovanskih pesmi. Mehko vezana K 1'60, eleg. vez.	„ 2'40	Niš dom. V. zvezek. Vsebina: „Pavlo Črnokril“, „Nu, občinstvo“, „Ljubezen do domovine“, „Pesem o hudourniku“, „Karin“ in „Plesati ni znal“, broš.	„ —50
Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o menicah, spisal dr. J. Romih	„ 1'60	Niš dom. VI. zvezek. Vsebina: „Pevčevo srce“, „Krvava svatba v Kijevu“, „Prijatelj Lovro“	„ —50
Občinski red. Zbirka zakonov, zadevajočih posle obč. področja, spisal dr. I. Dečko, I. zv. K 3'60, trdo vez.	„ 4'40	Niš dom. VII. zvezek. Vsebina: „Palica Petra Gašparja Sveteckega“, „Zvonikar“, „Sodba“, „Poezija in proza“, „Vij“	„ —50
Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Teharčanov IV. natis	„ —80	Kržišnik: Male pesmi za mladino, broširane	„ —24
Kmetijsko gospodarstvo, II. popravljeni in pomnoženi natis. Spisal V. Rohrman, vezano v platno	„ 1'60	Ivan Bele: Viničarjev kažipot, navod, kako vinograde nanovo zasajati in obdelovati, broširan	„ —60
Zbrani spisi P. Pajkove, I. zv. broširan	„ 2'—	Dr. A. Božič: Lovski zakon za Štajersko, kartoniran	„ 1'20
Zbrani spisi P. Pajkove, II. zv. broširan, K 2'—, eleg. vezan	„ 3'—	Der Panslavismus. Eine nationalpolitische Betrachtung broširano	„ —60
Zabavnik, spisal A. Brezovnik	„ 1'40	Prof. Jos. Kožuh: Navodilo h kartografičnim osnovam, vezano v platno	„ 4'—
Trtna uš in trtojeja, spisal Ivan Belé	„ —80	Prof. Jos. Kožuh: Pregledni izpisek iz navodila h kartografičnim osnovam, broširano	„ —20
Luči, Funtek, broširane K 1'40, vezane	„ 2'20	Red za šolske sluge	„ —24
Gedichte, Vodovnik-Siegensfeld, eleg. vezane	„ 2'—	Šolski red	„ —30
Civilno-pravni red, dr. L. Filipič, v platno vezan	„ 5'—	Madeži in njih snaženje, praktično navodilo, kako je snažiti madeže na raznem blagu, kovinah itd. kartonirano	„ 1'—
Niš dom. I. zv. Vsebina: „Cesarjevič in sestri dvojčkinji“ in „Krajevna kronika Teharskih plemičev“, broš.	„ —50	Srbske narodne pesmi. Sestavil J. Mohorčič	„ —40
Niš dom. II. zvezek. Vsebina: „Zadnji grof Celjski“ in „Iskalci biserov na otoku sv. Duha“, broširan	„ —50		
Niš dom. III. zvezek. Vsebina: „Vojna leta 2000“ in „Doma in na tujem“, broš. an	„ —50		

OPOMBA. Pri naročilih prosimo, da naj blagovolijo cenj. gospodje odjemalci denar naprej poslati, sicer se na naročila ne ozira. Za poštnino je dodati za knjige v vrednosti do 1 krone 10 vin., do 2 kron 20 vin., čez 2 krone pa 30 vin.

Trgovina knjig, papirja, pisalnega orodja itd. Prodaja igralnih kart.